

STAVY A STÁT V UHRÁCH V DRUHÉ POLOVINĚ 15. STOLETÍ

András Kubinyi

Ve druhé polovině 15. století lze v Uhrách hovořit o třech mocenských faktorech: byl to král, velmožové a šlechta. Preláti a města byli posilou Koruny. Největší vliv měli však velmožové, kteří kontrolovali téměř polovinu země a měli ve službách i část šlechty. Král musel brát tuto situaci v úvahu, neboť nemohl bez spoluúčasti alespoň části velmožů vládnout. To král Matyáš Korvín dobře chápal, a používal proto ve svém mocenském zápase buď velmože proti šlechtě, anebo podporoval zájmy šlechty a stavěl ji tak proti velmožům. Velmožové měli právo na spolurozhodování v královské radě, šlechta zase v zemské radě. Král musel sice kontrolu dvorské kanceláře přenechat radě, našel ale možnost, jak ji obejít. Pomocí finančních reform se mu dokonce podařilo zvýšit příjmy království, takže mohl udržovat i stálé vojsko. Mocenský faktor krále tímto způsobem zesílil, nestal se ovšem tak silným, že by bylo možno ostatní dva faktory nebrat v úvahu.